

کد مدرک: CO-F04-01 صفحه 1 از 5	صورتجلسه کمیسیون توسعه صادرات عادی ■ فوق العاده □	
	رییس جلسه: جناب آقای محمدیان دبیر جلسه: سرکار خانم بهرام زاده محل جلسه: ساختمان شماره ۱ شماره جلسه: ۳ تاریخ برگزاری: ۱۴۰۲/۰۶/۲۷ ساعت شروع: ۷:۳۰ ساعت خاتمه: ۹:۳۰	

دستور کار جلسه:

✓ بحث و بررسی پیرامون موضوع تعلیق کارت‌های بازرگانی صادرکنندگان دارای تعهد ارزی رفع نشده

در سومین نشست کمیسیون توسعه صادرات اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی خراسان رضوی، مسئله تعلیق کارت‌های بازرگانی صادرکنندگان به دلیل عدم رفع تعهد ارزی بیش از یک میلیون دلار، آن هم قبل از مهلت داده شده و راهکارهای پیشگیری از بروز این اتفاق، بررسی شد.

❖ اهم موارد مطرح شده:

«حسین محمدیان»، رئیس کمیسیون توسعه صادرات اتاق بازرگانی خراسان رضوی:

در چند روز اخیر التهایی در میان صادرکنندگان به وجود آمده است؛ چراکه بخشی از کارت‌های بازرگانی تعلیق شد و برخی دیگر نیز به علت عدم رفع تعهد ارزی در آستانه تعلیق قرار دارند.

در ابتدای نشست رئیس کمیسیون گزارشی از جلسه فوق العاده کمیسیون توسعه صادرات اتاق ایران که با حضور صالح عسگری، معاون سازمان توسعه تجارت برگزار گردیده بود، ارائه کرد. در این جلسه مطرح شد که بخش خصوصی (با وجود موافقت با لزوم بازگشت ارز حاصل از صادرات به کشور)، با آیین‌نامه‌ها و مصوباتی که در ۵ سال گذشته برای موضوع رفع تعهد ارزی و نحوه بازگشت ارز صادر شده، موافق نیست. بخش خصوصی مخالف برگشت ارز نیست بلکه با شیوه‌های آن مخالف است.

در روزهای گذشته ۴۴۰ کارت بازرگانی که بالای یک میلیون دلار رفع تعهد ارزی داشته و کم‌تر از ۴۰ درصد آن بازپرداخت شده تعلیق گردیده و به مرور کارت‌هایی که رفع تعهد ارزی آن زیر ۶۰ درصد باشد نیز تعلیق خواهد شد.

علت پایین بودن میزان بازگشت ارز این است که در این موضوع از شیوه‌های نادرستی استفاده شده و این امر نشأت گرفته از عدم مشورت با بخش خصوصی است. اینکه صادرکننده ارز حاصل از صادرات خود را به کشور بازگرداند و ۲۰ درصد زیر قیمت بازار به دولت واگذار کند، صحیح نیست و این مسئله که صادرکننده به جای بازگرداندن ارز، واردات انجام دهد نیز کار درستی نیست و در هیچ کجای دنیا چنین موضوعی رواج ندارد.

نتیجه روش‌های نادرستی که برای رفع تعهد ارزی تعیین شده، ناتوانی اکثر افراد در محقق کردن آن است. دو روش برای رفع تعهد ارزی وجود دارد؛ نخست، صادرکنندگان مواد نفتی و فلزات رنگی باید ۱۰۰ درصد ارز حاصل از صادرات را طی ۸۰ روز با قیمت ارز نیمایی رفع تعهد کنند و بقیه صادرکنندگان نیز باید ۹۰ درصد ارز حاصل از صادرات را طی چهار ماه که تا ۱۵ ماه نیز قابل تمدید است، رفع تعهد کنند.

صادرکنندگان تا پایان شهریور ماه فرصت دارند برای رفع تعهدات ارزی خود اقدام کنند و پس از آن هر کارت بازرگانی که رفع تعهد ارزی آن کمتر از ۶۰ درصد باشد، تعلیق می‌شود و پس از آن نیز سازمان امور مالیاتی، با معافیت مالیاتی شرکت موافقت نخواهد کرد. بر این اساس، یکی از درخواست‌های ما، تمدید یک تا دو ماهه این موضوع بود. این موضوع باید با جدیت دنبال شود؛ چراکه اگر معافیت مالیاتی صادرکننده اعمال نگردد، با مشکلات بسیاری مواجه می‌شود که درخواست ما تمدید این مهلت بوده و هست.

مطابق آمار، در سال گذشته ۵۲ میلیارد دلار صادرات غیرنفتی از کشور صورت گرفته و از این میزان، کمتر از ۱۰ میلیارد دلار توسط بخش خصوصی انجام شده است، با این وجود اشتغال اصلی کشور در این بخش ایجاد می‌شود و صادرات این بخش نباید در مباحث

کد مدرک: CO-F04-01 صفحه 2 از 5	صور تجلسه کمیسیون توسعه صادرات عادی ■ فوق العاده □	
	رییس جلسه: جناب آقای محمدیان دبیر جلسه: سرکار خانم بهرام زاده محل جلسه: ساختمان شماره ۱ شماره جلسه: ۳ تاریخ برگزاری: ۱۴۰۲/۰۶/۲۷ ساعت شروع: ۷:۳۰ ساعت خاتمه: ۹:۳۰	

ارزی با صادرات مواد نفتی یکسان در نظر گرفته شود. همچنین، در مدت مذکور، ۶۵ میلیارد دلار واردات به کشور انجام شد که نشان دهنده تراز منفی ۱۳ میلیارد دلاری صادرات و واردات کشور است و یکی از دلایل آن محدودیت‌هایی است که برای صادرکنندگان به وجود آمده است. در واقع، باید صادرات غیر نفتی را تسهیل کنیم تا این موازنه برقرار شود. پول صادرات نفت بایستی در زیرساخت‌ها سرمایه‌گذاری شود و نباید در بودجه کشور مصرف گردد. متأسفانه موانع موجود در مسیر صادرات، موجب این شده که در این شرایط، میدان‌داری صادرات کشور با دلالتان باشد و این اصلاً به نفع اقتصاد شفاف نیست.

«محمدحسین روشک»، عضو هیات رئیسه اتاق خراسان رضوی:

مسئله اصلی در رفع تعهد ارزی، تفاوت نرخ ارز است. صادرکننده از اینکه ارز حاصل از صادرات خود را ارزان‌تر از نرخ بازار ارائه دهد، گلایه‌مند است. علت اصلی عدم رفع تعهد ارزی نیز همین مسئله تفاوت نرخ فروش ارز با بازار آزاد است. دولت از طریق این تفاوت نرخ، به دنبال کنترل بازار داخلی است؛ اما صادرکننده به این موضوع انتقاد دارد و می‌گوید دلیلی ندارد که صادرات کم و ارز حاصل از آن را با قیمتی ارزان‌تر از بازار ارائه دهم. یکی از پیشنهادات برای رفع این مشکلات این است که دولت ارز حاصل از صادرات را آزاد بگذارد و برای واردات به تخصیص ارز بپردازد. ما معتقدیم نباید ارز حاصل از صادرات زعفران، پسته و دیگر کالاهای کشاورزی و صنعتی را از صادرکننده ارزان‌تر بخریم و به واردکننده بدهیم. اگر دولت به دنبال کنترل قیمت ارز است، این روش، راه صحیحی نیست. به پیشنهادات بخش خصوصی در زمینه حل مشکل بازگشت ارز حاصل از صادرات بی‌توجهی می‌شود. اولین پیشنهاد ما این است که تجارت و خرید و فروش و قیمت ارز آزاد باشد تا رانت قلم‌های مسئولین از بین برود. دولت هنگام تصمیم‌گیری در خصوص تعلیق کارت‌های بازرگانی به دلیل عدم رفع تعهد ارزی بیش از یک میلیون دلار، از نارضایتی صادرکنندگان و اتاق‌های بازرگانی و خانه صنعت، معدن و تجارت و همه فعالین اقتصادی و تشکل‌ها به این موضوع آگاهی داشته و با علم به این امر، برای جلوگیری از تورم این تصمیم را گرفته و اجرا هم می‌کند. پیشنهادات ما برای این موضوع به مراجع لازم ارسال شده است؛ اما متأسفانه با تصمیمات بانک مرکزی تناقض پیدا کرده لذا به پیشنهادات بخش خصوصی توجه نمی‌شود.

«علی غفوری مقدم»، معاون اداره کل صنعت، معدن و تجارت خراسان رضوی:

بر اساس آمار تجارت ۵ ماهه نخست امسال، علی‌رغم اینکه در سطح کشور رشد منفی داشتیم؛ اما در سطح استان با ۶۰۰ میلیون دلار صادرات با وزن یک میلیون تن، ۳۲ درصد رشد ارزشی در صادرات داشتیم. در خصوص تعلیق کارت‌های بازرگانی صادرکنندگان نیز، این موضوع نگرانی مشترک ما در اداره کل صمت و بخش خصوصی استان است و بر این اساس، بلافاصله بعد از ابلاغ این موضوع، مکاتباتی با رئیس سازمان توسعه تجارت انجام دادیم که در حال پیگیری است. این مسئله در کارگروه توسعه صادرات استان با حضور معاون هماهنگی امور اقتصادی استانداری نیز مطرح شد و در آن کارگروه مصوبه‌ای به تصویب رسید و مکاتباتی با امضا استاندار به سطوح تصمیم‌گیر ملی ارسال خواهد شد. پشوانه این تصمیم، از دلایل صحیحی نشأت گرفته؛ اما باید مشکلاتی که به وجود می‌آورد را هم اعلام کنیم. نگرانی بخش خصوصی در این باره صحیح است؛ اما در عین حال باید برای رفع تعهد ارزی تلاش کنید و همزمان ما هم پیگیری می‌کنیم تا بتوانیم به هر شکل ممکن فرصت بیشتری برای رفع تعهد ارزی صادرکنندگان استان فراهم شود.

کد مدرک: CO-F04-01 صفحه 3 از 5	صور تجلسه کمیسیون توسعه صادرات عادی ■ فوق العاده □	
	رئیس جلسه: جناب آقای محمدیان دبیر جلسه: سرکار خانم بهرام زاده محل جلسه: ساختمان شماره ۱ شماره جلسه: ۳ تاریخ برگزاری: ۱۴۰۲/۰۶/۲۷ ساعت شروع: ۷:۳۰ ساعت خاتمه: ۹:۳۰	

«محمد رضا ابراهیم پور»، عضو کمیسیون توسعه صادرات:

پیشنهاد می‌شود برای حل این مشکل مابه‌التفاوت قیمت ارز به صورت‌های مختلف به صادرکننده بازگردد تا بدین ترتیب، صادرکننده نسبت به رفع تعهد ارزی تشویق شود.

«حسین اسدی»، رئیس هیات مدیره انجمن صنایع تبدیلی استان:

رفع تعهد ارزی بزرگ‌ترین ضربه را به صادرکنندگان محصولات کشاورزی زده است. ما با رفع تعهد ارزی به روش‌هایی دیگر، مشکلی نداریم. به طور مثال، اگر دولت به ما بگوید به ازای هر دلار صادرات باید مقداری پول به ریال به دولت پرداخت کنیم ما نیز این مقدار را در محاسبات خود در نظر می‌گیریم. دولت ۹ درصد ارزش افزوده صادرات را بگیرد ولی ما اینقدر دچار سردرگمی نشویم، ما در برگشت ارز مشکلات اساسی داریم و دولت هر دفعه به روشی باعث اختلال در روند تولید و صادرات می‌شود.

«نجمه سادات انواری»، عضو کمیسیون توسعه صادرات:

سقف قیمتی برای فروش ارز در سامانه نیما یکی از مشکلات اساسی است. صادرکنندگان برای اینکه ارز به دولت تحویل دهند ۳ تا ۵ درصد کارمزد جابه‌جایی پرداخت می‌کنند و در این میان، فضایی برای صرافان و واسطه‌گران ایجاد شده است، درخواست ما لینک مستقیم واردکننده و صادرکننده است.

همه توجه ما به رفع تعهد ارزی است و از سایر کارهای فروش و بازاریابی بازمانده‌ایم. یکی از راه‌های رفع تعهد ارزی، تامین ارز از داخل کشور است که کمک بزرگی به صادرکنندگان بود؛ اما از بهمن ماه سال گذشته گفتند که صراف‌ها حق خرید ارز ندارند و این امر مشکلات بسیاری برای ما ایجاد کرد.

مشکل دیگر این است که در سامانه جامع تجارت، تنها آمار رفع تعهد ارزی درج می‌گردد و مشخص نیست این مبلغ مربوط به کدام سال است در این شرایط ما نمی‌دانیم چند درصد رفع تعهد ارزی داریم و در پایان ارزش گمرکی زعفران تفاوت زیادی با نرخ واقعی آن دارد در حالیکه ما در حال حاضر مجبور به رفع تعهد با قیمت‌های بالا هستیم.

«هادی نبی‌زاده»، عضو هیئت مدیره اتاق مشترک ایران و افغانستان:

تصمیمات اخذ شده در بخش صادرات کاملاً غیر تخصصی است. تجربه ارز ۴۲۰۰ تومانی بار دیگر برای ارز ۲۸ هزار و ۵۰۰ تومانی تکرار شد. مشکل بازگشت ارز از بخش خصوصی نیست و فسادها و رانت‌ها در جای دیگر اتفاق می‌افتد. سال‌هاست که صحبت از این است که تا ارز تک نرخی نداشته باشیم این رانت‌بازی‌ها از بین نمی‌رود. اگر یکسان سازی نرخ ارز اتفاق بیفتد، هیچگونه مشکلی در این رابطه نخواهیم داشت. هم اکنون امکان زیادی برای صادرات وجود دارد؛ اما با وجود این محدودیت‌ها و مشکلات، صادرات گران تمام می‌شود و اگر فکری برای آن نشود، این بخش با مشکلات جدی مواجه خواهد شد. پیشنهاد می‌شود کارت‌های تعلیق شده امکان واردات داشته باشند.

«غلامرضا میری»، رئیس اتحادیه صادرکنندگان زعفران استان:

صادرات زعفران هیچگونه ارزی برای کشور ندارد و صادرکنندگان این محصول حتی ملزومات صادراتی خود را با ارز آزاد تهیه می‌کنند، در این شرایط مسائلی که از سوی دولت برای رفع تعهد ارزی مطرح می‌شود، غیر منطقی است.

اگر رفع تعهد ارزی صادرکنندگان زعفران را با نرخ واقعی فروش آن محاسبه کنند، ما به هیچ عنوان بدهکار نیستیم. ما در حال پیگیری این مسئله از طریق دیوان عدالت اداری هستیم.

کد مدرک: CO-F04-01 صفحه 4 از 5	صورتجلسه کمیسیون توسعه صادرات عادی ■ فوق العاده □	
	رییس جلسه: جناب آقای محمدیان دبیر جلسه: سرکار خانم بهرام زاده محل جلسه: ساختمان شماره ۱ شماره جلسه: ۳ تاریخ برگزاری: ۱۴۰۲/۰۶/۲۷ ساعت شروع: ۷:۳۰ ساعت خاتمه: ۹:۳۰	

مسئله دیگری که تفاوت قیمت پایه گمرکی با نرخ فروش کالا به وجود می آورد این است که صادرکننده واقعی باید ارزش اضافی را از بازار آزاد تهیه کرده و هر دلار را با ضرر ۱۰ هزار تومانی به سامانه نیما تحویل دهد که این وضعیت به قاچاق زعفران دامن می زند.

«هادی حقیقی»، مسئول هماهنگی بازارچه های مرزی استانداری خراسان رضوی:

کمیسیون توسعه صادرات اتاق بازرگانی باید به عنوان بازوی مشورتی دولت عمل کند و پیشنهادات عملیاتی برای حل مشکلات صادرکنندگان ارائه دهد.

همچنین برنامه ریزی شده است تا هیاتی با ریاست آقای مهندس چمنی مهرماه عازم کابل شوند. از فعالین اقتصادی علاقمند دعوت می شود از این فرصت مهم استفاده کنند، مذاکرات خوبی با امارت اسلامی جهت رفع موانع موجود برنامه ریزی شده است.

«حمید بابازاده»، رئیس اتحادیه صادرکنندگان خدمات فنی و مهندسی خراسان رضوی:

در راستای توسعه اقتصادی کشور دو مسئله باید لحاظ و اجرایی شود؛ اولاً شایسته سالاری بایستی مدنظر قرار گیرد و دوما تحریم های بانکی برداشته شود. ما باید این مطالبات را از دولت داشته باشیم. اگر این دو موضوع اجرا شود، بخش عظیمی از مشکلات برطرف خواهد شد.

در موضوعات کلان اقتصادی به نظرات بخش خصوصی توجه نمی شود؛ اما در هنگام انجام امور همیشه می گویند بخش خصوصی باید این اقدامات را انجام دهد. توقع ما این است که به نظرات و پیشنهادات بخش خصوصی در هنگام تصویب قوانین و تصمیم گیری ها توجه گردد.

«احمد بدیعی»، عضو کمیسیون توسعه صادرات:

بدیعی عضو کمیسیون نیز اعلام کرد زعفران محصولی است که ۸۵ درصد آن صادراتی است و فقط ۱۵ درصد برای مصرف داخل است لذا باید شرایط صادرات این محصول تسهیل شود، این محصول ممکن است در سال های آینده به سرنوشت دیگر محصولات استراتژیک کشور همچون فرش ایرانی دچار شود لذا باید نگاه ویژه به این محصول داشت.

«ساره پرهیزی»، عضو کمیسیون توسعه صادرات:

بایستی از کشورهای پیشرو صادراتی دنیا الگوبرداری کنیم، به طر مثال ترکیه ۱۷ درصد جایزه صادراتی علاوه بر یارانه های حمل و نقل پرداخت می کند، موانع صادراتی منجر به صادرات از مسیرهای اشتباه می شود به نحوی که شاهد هستیم قیمت زعفران در دبی با قیمت زعفران در بازار رضا یکی است. از دیگر مزایای موجود در بخش صادرات وجود تعرفه های ترجیحی بین کشورهای مختلف است که باعث توجیه پذیر بودن صادرات یک محصول می شود.

در ادامه این نشست، تعدادی دیگر از اعضای کمیسیون توسعه صادرات اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی خراسان رضوی به بیان انتقادات و پیشنهادات خود در خصوص مسئله بازگشت ارزش حاصل از صادرات و تعلیق کارت های بازرگانی به دلیل عدم رفع تعهد ارزی بیش از یک میلیون دلار پرداختند.

کد مدرک: CO-F04-01 صفحه 5 از 5	صور تجلسه کمیسیون توسعه صادرات عادی ■ فوق العاده □	 آئی.دی.کی. معین حسین محمدی زاده نسوی
	رییس جلسه: جناب آقای محمدیان دبیر جلسه: سرکار خانم بهرام زاده محل جلسه: ساختمان شماره ۱ شماره جلسه: ۳ تاریخ برگزاری: ۱۴۰۲/۰۶/۲۷ ساعت شروع: ۷:۳۰ ساعت خاتمه: ۹:۳۰	

❖ مصوبات جلسه:

مهلت اقدام	اقدامات مرتبط	شرح مصوبه	ردیف
یک هفته	-	مقرر گردید پیشنهادات کمیسیون توسعه صادرات جهت برون رفت از وضعیت تعلیق کارت های بازرگانی صادرکنندگان تهیه و جهت انعکاس در سطح ملی به اتاق و استانداری منعکس شود.	۱

❖ لیست حاضرین:

الف - اعضا کمیسیون:

ردیف	نام و نام خانوادگی	سمت در کمیسیون	وضعیت حضور
۱	آقای حسین محمدیان	رییس	✓
۲	خانم مهلا بهرام زاده	دبیر	✓

ب- معین کمیسیون:

محمد حسین روشنگر

ج- سایر مدعوین:

آقایان و خانمها: محمدرضا ابراهیم پور، حسین اسدی، سیدمهدی اسماعیل زاده، سیدعلی رضا اشرفی، نگین افتخاری، نجمه سادات انواری، زهرا آذری، سید مرتضی آقا میرزاده، حمید بابا زاده، احمد بدیعی، حسن بکائیان، ساره پرهیزی، محسن پورقاسمی، علیرضا پورمند، سینا جلالی، شیرآقا حبیبی، سید حبیب حسینی، فاطمه حقدادی، هادی حقیقی، عماد رجحانی، ندا زیبا، غلامعلی سخاوت، ناصر شادکام، محی الدین صبوچی، مهدی طاهرپور کلانتری، محمدرضا عسگری، فرشاد علوی، علی غفوری مقدم، محمود کیانی، ابوالحسن لگزیان، محسن محمدیان، سعیده موسوی، غلامرضا میری، هادی نبی زاده، محمد نجاریان